

v čemž naše veřejnost už dlouho cítí národní ponížení, které nese s bolestí a s rostoucím rozhořčením. Tento stav působí nejrůznější deformace národní mravnosti a historického uvědomění, které je nenahraditelnou oporou každého státu a také nezbytnou podmínkou úspěchu velkých a nesnadných změn, jež naši republiku čekají. V obtížné době, kdy se mají řešit dlouho hromaděné problémy, je zaslepené a trestuhodné nechat ladem snad nejvýznamnější zdroj síly státu, kterým je mravní integrita, občanská hrdost a vlastenecké uvědomění jeho obyvatelstva, hodnoty, které ve velké míře záleží na poměru k vlastní historické minulosti.

To všechno nezbytně vyžaduje základní změnu v dnešní oficiální historické doktríně, změnu, která se musí dotknout celého veřejného života a především pojetí občanské výchovy, školami počínaje a sdělovacími prostředky konče. Její obsah nemůže nikdo monopolně určit, ale musí být výsledkem svobodného bádání a svobodných diskusí, pro něž je třeba vytvořit potřebné podmínky.

Dvacátý osmý říjen, den zrodu Československé republiky, v myslích a srdcích Čechů a Slováků nikdy nepřestal být státním svátkem. Proto při nadcházejícím výročí by nikdo neměl občanům bránit ve svobodném projevu jejich citění, jež by státní orgány měly posuzovat jako bytostně pozitivní a státotvorný akt. Pro všechny, kdo věc našeho národního společenství berou čestně a opravdově, by se tak den sedmdesátého výročí mohl stát dnem nového vykročení ve směru nápravy křivd a odstranění škod, dnem počátku celonárodního smíření na základě pravdy a spravedlnosti.

Stanislav Devátý, Miloš Hájek, Bohumír Janát
mluvčí Charty 77

→ ČSDS, SB. CHARTA 77. – STROJOPIS, PRŮPIS.

PLNÉ ZNĚNÍ: In: *Informace o Chartě 77*, roč. 11 (1988), č. 19, s. 2 • *Charta 77. 1977–1989*, s. 348–350.

KOMENTÁŘE: 28. říjen. Reminiscence a realita (redakční článek). *Lidové noviny*, roč. 1 (1988), č. 11, s. 1–2 • Kusý, M.: *Idea Československé štátnosti. Tamtéž*, s. 8 • *Charta 77 k říjnu. Nový domov*, č. 22 (27. října 1988).

1988, 10. říjen, Praha. – Oznamení pěti občanských iniciativ (včetně Charty 77) o rozhodnutí uspořádat 28. října na Václavském náměstí nezávislou manifestaci občanů, adresované Obvodnímu národnímu výboru v Praze 1.

Ohlášení manifestace k výročí vzniku Československa

Mnoho občanů si chce připomenout sedmdesáté výročí vzniku samostatného čs. státu nezávislou manifestací 28. října. K této iniciativě se připojujeme a plně ji podporujeme, protože se domníváme, že občané mají právo vyjádřit svou oddanost demokratickým ideálům, které stály u zrodu Československé republiky, a svou vůli usilovat o plné uplatňování lidských a občanských práv, která jsou součástí čs. právního řádu. Mezi tato práva patří i právo na pokojné shromažďování.

Hlasy z řad prostých lidí i z mocenských struktur nasvědčují, že se schyluje ke spontánní manifestaci. Podepsané iniciativy jsou jedinými občanskými skupinami, které jsou s to dát takovéto manifestaci řád. Proto Vám oznamujeme, že se chceme dne 28. října 1988 v 15 hodin sejít na Václavském náměstí s tímto programem:

1. Zahájení státní hymnou
2. Krátké projevy zástupců jednotlivých iniciativ
3. Manifestační pochod na Staroměstské náměstí
4. Zakončení manifestace státní hymnou v 17 hodin.

Podepsané iniciativy se zavazují udržet pořádek.

Na manifestaci zveme spoluobčany, zástupce sdělovacích prostředků, zástupce organizací, institucí a občanských iniciativ. Žádáme Vás o oznámení manifestace městským rozhlasem.

Toto ohlášení podáváme na základě § 10 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 320/51 *Úředního listu*. Uskutečnění veřejného shromáždění se opírá o článek 28 Ústavy ČSSR a o § 6 zákona č. 68/1951 Sb. o dobrovolných organizacích a shromážděních.¹

Na vědomí předsedovi vlády ČSSR a předsedovi vlády ČSR

Petr Placák – České děti;

Emanuel Mandler – Demokratická iniciativa

Stanislav Devátý, Miloš Hájek,
Bohumír Janát – mluvčí Charty 77
Tomáš Dvořák, Hana Marvanová,
Luboš Vydra – Nezávislé mírové sdružení
Petr Bartoš, Pavel Jungmann,
Bedřich Koutný – Společenství přátel USA.

→ INFORMACE O CHARTĚ 77, ROČ. 11 (1988), Č. 18, S. 3.

1 Viz D500 (24.10.1988).

D498 1988

1988, 15. říjen, Praha. – Sdělení o setkání signatářů Charty 77 a zástupců dalších občanských iniciativ s náměstkem ministra zahraničí USA Johnem C. Whiteheadem za jeho návštěvy v Praze. (Dokument č. 52/88)

První náměstek ministra zahraničí USA John C. Whitehead vykonal již podruhé v tomto roce oficiální návštěvu Československa.¹ Při této příležitosti pozval v sobotu 15. října 1988 k rozhovoru zástupce některých čs. nezávislých iniciativ. Z americké strany byli jednání dále přítomni Nelson Ledsky, ředitel National Security Council, a zástupci Johna C. Whiteheada Thomas Simons a Marc Grossman. Za čs. občanské aktivity Demokratická iniciativa, Charta 77, Iniciativa sociální obrany, Nezávislé mírové sdružení, Společenství přátel USA a VONS byli přítomni Stanislav Devátý, Jiří Dienstbier, Tomáš Dvořák, Jiří Hájek, Miloš Hájek, Václav Havel, Bohumír Janát, Václav Malý, Emanuel Mandler, Radim Palouš a Petr Uhl.

Obsažný a otevřený rozhovor, který trval dvě hodiny, se týkal především dodržování lidských práv v Československu, postavení nezávislých skupin a situace věřících občanů a duchovních. Zvláště byly uvedeny případy deseti politických vězňů, hájených VONS. Rozhovor se dále týkal otázek pokroku v helsinském procesu a podmínek pro udělování doložky nejvyšších výhod.²

Čs. účastníci v závěru rozhovoru ocenili americký podíl na zmírňování mezinárodního napětí a vyslovili naději, že v těchto podmínkách dokážou čs. nezávislé iniciativy ještě účinněji ovlivňovat společenské dění v Československu.

Setkání se rovněž účastnil velvyslanec USA Julian M. Niemczyk a pracovníci velvyslanectví pánové Russell, Bond a Norman.

*Za Demokratickou iniciativu Emanuel Mandler,
za Nezávislé mírové sdružení Tomáš Dvořák,
za Chartu 77 mluvčí Charty 77 Stanislav Devátý,
Miloš Hájek a Bohumír Janát,
za VONS Petr Uhl,
Stanislav Devátý podepsal tento text i za SPUSA a ISO*

→ ČSDS, SB. CHARTA 77. – STROJOPIS, PRŮPIS.

1 Srv. D446 (7.2.1988).